

ZAJEDNIČKI ODVJETNIČKI URED
Mr.sc. Emir Kulenović i Alma Kulenović
Kapitolinski trg 10
P U L A
Tel/Fax: 052/211-990

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE MEDULIN

Brajdine 41

M E D U L I N

PREDMET: Obveza plaćanja RTV pristojbe pružatelja smještaja u domaćinstvu

- pravno mišljenje, dostavlja se

Poštovani,

dana 16. lipnja 2015. godine ovom odvjetničkom uredu uputili ste zahtjev za davanje mišljenja o obvezi vaših članova iz redova privatnih iznajmljivača plaćanja pristojbe Hrvatskoj radio televiziji za prijemnike koji se nalaze u apartmanima u kojima pružaju usluge smještaja, kao i o ovlasti djelatnika te javne ustanove da ulaze u nekretnine u privatnom vlasništvu radi utvrđivanja osnove za plaćanje pristojbe.

Na navedeni zahtjev očitujemo se kako slijedi.

Pitanje obveze plaćanja pristojbe uređeno je odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine broj 137/2010, 76/2012) pa je odredbom čl. 34. st.1. tog zakona propisano da svatko tko ima u vlasništvu ili posjedu radijski i televizijski prijamnik odnosno drugi uređaj za prijam radijskog ili audiovizualnog programa (u daljnjem tekstu: prijamnik) na području Republike Hrvatske koje je pokriveno prijenosnim signalom dužan je HRT-u plaćati mjesečnu pristojbu utvrđenu člankom 35. stavkom 2. ovoga Zakona, osim ako tim Zakonom nije drugačije određeno.

Odredbom st. 2. istog članka propisano je da kućanstva koja u vlasništvu ili posjedu imaju dva ili više prijamnika plaćaju mjesečnu pristojbu utvrđenu člankom 35. stavkom 2. ovoga Zakona kao da imaju jedan prijamnik.

U smislu navedenog zakona, kućanstvom se smatra svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirenje osnovnih životnih potreba (stanovanja, prehrane i sl.)

Odredbom st. 4. propisana je obveza pravnih osoba, udruga bez pravne osobnosti, obrtnika i drugih fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost da plaćaju mjesečnu pristojbu na svaki prijamnik u iznosu utvrđenom člankom 35. stavkom 2. ovoga Zakona, osim ako zakonom nije drugačije određeno. Iznimno od navedene odredbe, odredbom st. 8. propisano je da pravne i fizičke osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost sukladno posebnom zakonu plaćanjem mjesečne pristojbe utvrđene člankom 35. stavkom 2. ovoga Zakona za jedan prijamnik u ugostiteljskom objektu stječu pravo korištenja triju dodatnih prijamnika u istom ugostiteljskom objektu bez plaćanja mjesečne pristojbe.

Odredbe Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji izrijekom ne propisuju obvezu plaćanja pristojbe pružatelja usluga u domaćinstvu, a smatramo da takva obveza ne proizlazi ni tumačenjem odredbe čl. 34. istog zakona, a koja zakonska odredba određuje obveznike plaćanja pristojbe.

Suprotno navedenom, javna ustanova Hrvatska radiotelevizija svoj stav o postojanju obveze pružatelja usluga u domaćinstvu obrazlaže time što se za prijemnike u apartmanima ne može smatrati da se nalaze u kućanstvu, a da se gosti koji su smješteni u tim apartmanima ne mogu smatrati članovima kućanstva zajedno sa kućanstvom fizičke osobe - iznajmljivača. Također, ista ustanova smatra da činjenica što su uvjeti i način obavljanja takvih usluga regulirani Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti znači da ima primijeniti odredba čl. 34. st. 4. i st. 8. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, odnosno da je privatni iznajmljivač dužan, neovisno o tome da li za svoje kućanstvo već plaća pristojbu, istu plaćati i za objekte u kojima pruža usluge pri čemu stječe pravo koristiti dodatna tri prijemnika.

Kao što je već navedeno, odredbom čl. 34. st. 4. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji propisana je obveza pravnih osoba, udruga bez pravne osobnosti, obrtnika i drugih fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost da plaćaju pristojbu.

Postavlja se pitanje da li se fizičke osobe - pružatelji usluga u domaćinstvu smatraju fizičkim osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost u smislu navedene zakonske odredbe.

Stoga navodimo da se pravni stav o obvezi plaćanja pristojbe iznesen u ovom pravnom mišljenju odnosi isključivo na fizičke osobe pružatelje usluga u domaćinstvu, a ne na pravne osobe, udruge bez pravne osobnosti i obrtnike koji pružaju takve ili slične usluge, sve s obzirom da se na navedene osobe predmetna zakonska odredba primjenjuje bez dvojbe.

Pojam samostalne djelatnosti određuje odredba čl. 17. Zakona o porezu na dohodak kojom je određeno da se dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja i dohodak od poljoprivrede i šumarstva. Iz navedenog proizlazi da fizičke osobe - pružatelji usluga u domaćinstvu ne ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti pa se stoga ne može smatrati da obavljaju samostalnu djelatnost.

Odredbom čl. 7. Zakona o doprinosima također je određeno što se smatra samostalnom djelatnošću, a navedena odredba također ne obuhvaća fizičke osobe - pružatelje usluga u domaćinstvu.

Iako se odredba čl. 34. st. 8. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji odnosi na pravne i fizičke osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost, temeljem odredbe st. 4. primjenjuje se samo na one pravne i fizičke osobe koje tu djelatnost obavljaju kao samostalnu djelatnost.

Smatramo i da je argument Hrvatske radiotelevizije iznesen u korist postojanja obveze plaćanja pristojbe, a kojim se navodi da se gosti smješteni u apartmanima i domaćinstvu ne mogu smatrati članovima kućanstva iznajmljivača, u svjetlu ranije iznesenih navoda, u cijelosti nebitan. Isti je također i neosnovan, s obzirom da bi dosljednom primjenom takvog stava, na strani privatnih iznajmljivača postojala obveza plaćanja pristojbe u dvostrukom iznosu temeljem jedne te iste osnove, kao da iznajmljivač živi u dva kućanstva što je suprotno definiciji kućanstva iz spomenute odredbe Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji.

Nastavno na Vaš upit o postojanju ovlasti djelatnika javne ustanove Hrvatska radiotelevizija da ulaze u nekretninu u vlasništvu fizičkih osoba - pružatelja usluga u domaćinstvu, očitujemo se kako slijedi.

U skladu s odredbom čl. 34. Ustava Republike Hrvatske dom je nepovrediv te samo sud može obrazloženim pisanim nalogom utemeljenim na zakonu odrediti da se dom ili drugi prostor pretraži. Odredbom st. 4. istog članka propisano je da u skladu s uvjetima što ih predviđa zakon, redarstvene vlasti mogu i bez sudskog naloga ili privole držatelja stana ući u dom ili prostorije te izvršiti pretragu bez nazočnosti svjedoka, ako je to neophodno radi

izvršenja naloga o uhićenju ili radi hvatanja počinitelja kaznenog djela odnosno otklanjanja ozbiljne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu većeg opsega.

Stoga druge osobe, pa tako ni djelatnici Hrvatske radiotelevizije, nisu ovlašteni bez dopuštenja vlasnika ili posjednika nekretnine u istu ući.

Međutim, navedeno ne znači da isti ne mogu neposrednim opažanjem (npr. utvrđenjem postojanja antenskog sustava, zvuk televizora i sl.), a bez ulaska u nekretnine, utvrditi da li postoji prijemnik u smislu odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji.

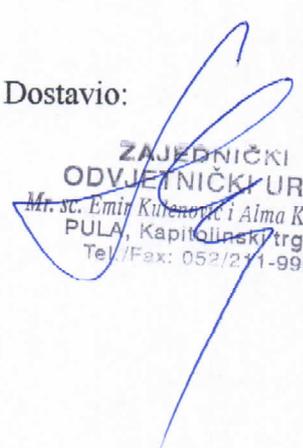
Što se tiče retroaktivne naplate pristojbe, sukladno odredbi čl. 232. st. 1. toč. 2. Zakona o obveznim odnosima propisano je da tražbina radiopostaje i radiotelevizijske postaje za uporabu radioprijamnika i televizijskog prijamnika zastarijeva za jednu godinu.

Unatoč činjenici da su sudovi Republike Hrvatske u nekoliko pravomoćnih odluka zauzeli pravno stajalište o nepostojanju obveze privatnih iznajmljivača da plaćaju pristojbu, za primjetiti je da Hrvatska radiotelevizija ustraje na pokušajima naplate pristojbe po navedenoj osnovi. Međutim, privatni iznajmljivači imaju mogućnost iznošenja argumenata o nepostojanju svoje obveze u postupcima koje ta javna ustanova pokreće kod nadležnih javnih bilježnika i sudova, pri čemu valja imati u vidu pravila tih postupaka u kojima iznajmljivači moraju aktivno sudjelovati.

S poštovanjem.

U Puli, 20. srpnja 2015. godine

Dostavio:

ZAJEDNIČKI
ODVJETNIČKI URED
Mr. sc. Emir Kulenović i Alma Kulenović
PULA, Kapitulinski trg 10
Tel./Fax: 052/211-990